

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

¹Федоренко І.А.,² Мясников В.О.

¹Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»

**²Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова, м. Харків**

Необхідність підвищення рівня інноваційного потенціалу машинобудівних підприємств зумовлюється високим рівнем конкуренції, що підсилюється за рахунок інтеграційних процесів світової економіки та переходом суспільного виробництва до інноваційного типу розвитку. Пріоритетність розвитку галузі машинобудування серед основних стратегічних напрямків державної промислової політики закріплено на законодавчому рівні. Відповідно до Державної програми розвитку промисловості на період 2003-2011 рр., що була спрямована на створення конкурентоспроможного промислового комплексу, здатного в умовах інтеграції та глобалізації розв'язувати основні завдання соціально-економічного розвитку та утвердження України як високотехнологічної держави, було визначено основні напрями розвитку сектору машинобудування з огляду на необхідність реалізації моделі інноваційного розвитку машинобудівного комплексу.

Так, за підсумками 2012 р. частка машинобудування в обсязі реалізованої продукції переробної промисловості становила всього 18,7%, що у 2-4 рази нижче рівня розвинутих країн; і лише на 50% продукція вітчизняних машинобудівних підприємств задовольняла потреби внутрішнього ринку. Кількість промислових підприємств, що реалізували інноваційну продукцію за межі України також має тенденцію до скорочення, особливо за останні роки (2014 р. кількість підприємств, що експортували інноваційну продукцію, зменшилася на 12% проти 2013 р., в 2015 р. – на 28% відповідно). Обсяг реалізованої інноваційної продукції за межі України від її загального обсягу коливається в середньому на рівні 38%, і лише в 2015 р. спостерігається зростання даного показника порівняно з минулим роком на 60%, що характеризує посилення позицій країни на міжнародному ринку. Однак, експорт промислової інноваційної продукції, яка може бути конкурентоспроможною на світових ринках залишається на низькому рівні. Внаслідок цього частка України на міжнародному ринку високотехнологічної наукомісткої продукції становить не більше 0,1%, що свідчить про поглиблення розриву у технологічному розвитку між національною економікою та розвиненими країнами світу.

Таким чином, проведений аналіз підтверджує висновок, щодо необхідності створення нових конкурентних переваг за рахунок інноваційного оновлення абсолютно всіх сфер діяльності машинобудівних підприємств. Вчасна реакція на виклики та загрози зі сторони зовнішнього середовища дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо запобігання виникнення кризових ситуацій та ризику дестабілізації в наслідок трансформаційних перетворень економіки України.